

Laboratorní cvičení L1: Zkoušení cementu - I.část

1. Příprava:

- Měrný povrch, (viz kniha Stavební hmoty kap. 3.2.6, str. 50, *kap. 3.2.5, str. 28, str.29*)¹
- Stanovení jemnosti mletí (kap.5.4.3, str. 823 – 827, *str. 331, str. 398.*)
- Klasifikace cementu (kap.4.4.6.5, str. 383 – 385, *str. 161 – 162, str.193-194*)
- Kaše normální hustoty (kap.5.4.4.1, str. 828, *str. 333 , str.400*)
- Stanovení dob tuhnutí (kap.5.4.4.2, str. 830, *str. 334, 401*)
- Stanovení objemové stálosti (kap. 5.4.4.3, str. 831, *str. 334, 401*)
- Zkušební tělesa pro zkoušky pevnosti (kap.5.4.4.4, str. 832, *str. 335, 402*)

2. Postup:

Kaše normální hustoty:

- Zkoušené množství: navážka cementu 400 g, vodní součinitel upřesní vyučující
- Podle pokynů vyučujícího připravte cementovou kaši v normové míchačce, naplňte vymazaný normový prstenec a změřte hloubku vniknutí válečku ručním Vicatovým přístrojem
- Pokud vyrobená cementová kaše vyhovuje požadavku na kaši normální hustoty, pak (podle pokynů učitele) vložte prstenec do automatického Vicatova přístroje
- Pokud je cementová kaše řidší nebo hustší než požadovaná, opakujte zkoušku znovu s přiměřeně upraveným vodním součinitelem

Výroba zkušebních tělísek:

- Odformujte vzorky z předchozího dne, popište je podle přiloženého papírku a uložte do vody
- Očistěte formu, složte ji a vymažte olejem
- Složení záměsi pro vzorky: viz ČSN EN 196-1 (kap. 5.4.4.4)
- Podle pokynů učitele umíchejte cementovou maltu normovou míchačkou
- Naplňte formu cca polovinou směsi a předepsaným způsobem zhutněte
- Doplněte zbytek směsi a opět zhutněte. Sundejte formu ze setřásacího zařízení a seřízněte přebytečnou maltu

---

¹ Odkazy na knihu Stavební hmoty, Luboš Svoboda a kol., Jaga, 2013 – třetí (elektronické) vydání (<http://people.fsv.cvut.cz/~svobodah/sh/>), kurzivou odkazy na 2. vydání (hnědá obálka, rok 2007), a 1. vydání (zelená obálka, z roku 2004).

- Vyrobené trámečky označte papírem s číslem vašeho kroužku, **označením skupiny** a datem výroby. Po odformování budou popsány.

3. Protokol

Hustota cementu

- výpočet podle kap.5.4.2.Stanovení měrné hmotnosti cementu, str. 820
- určete hustotu cementu ρ [$\text{kg}\cdot\text{m}^{-3}$] při stanovení pyknometrem
- Stanovení měrného povrchu cementu
- Výpočet podle kap. 5.4.3.2.Permeabilitní metoda, str. 824
- je dána porozita **$e = 0,5$**
- kalibrace přístroje = výpočet konstanty přístroje **K** :
- určete průměrnou dobu poklesu a průměrnou teplotu ze tří měření **referenčního** cementu
- určete viskozitu vzduchu podle tab. 5.1. pro průměrnou teplotu
- vypočtete **konstantu K** přístroje při dané porozitě a zjištěné viskozitě
- vlastní stanovení = výpočet měrného povrchu zkoušeného cementu:
- vypočtete pro každé jednotlivé měření **zkoušeného** cementu měrný povrch **S** podle vzorce pro **přesnou** teplotu a pro porozitu 0,5 (*ne ze zjednodušeného vzorce pro teplotu $20^\circ\text{C} \pm 2^\circ\text{C}$!*)
- výsledná hodnota měrného povrchu **S** [$\text{m}^2\cdot\text{kg}^{-1}$] je průměrem ze 3 vypočtených hodnot
- spočítejte navážky (tj. *množství cementu potřebného pro zkoušku*) pro referenční i zkoušený cement [g] podle vztahu pro **m_1** , na str. 824.

Pro zpracování protokolu lze využít následující matici.

Protokol ruční - přibližně stejný vzhled jako protokol používající matrici – rámečky a položky musí být umístěny v odpovídající části stránky jako u matrice.

L1: Hustota a měrný povrch cementu

JMÉNO:		PIN:
Skupina:	Vyučující:	
Datum zadání:	Datum odevzdání:	Počet příloh:

Výsledky:		
Hustota cementu	g/cm ³	
Navážka referenčního	g	
Navážka měřeného cementu	g	
Konstanta přístroje		
Měrný povrch	cm ² /g	